

οὐκ ὀλίγας ὁμοιότητας πρὸς τοὺς παρ' ἡμῖν. Ἀξία δὲ παρατηρήσεως φαίνεται ἡμῖν ἡ ὑπαρξίς μεταξὺ τῶν τερμῆτων ἐντόμων «λευκῶν τὸ χρώμα, ἐξωγκωμένων, παχυτάτων καὶ διαφερόντων τὰ μέγιστα τῶν ἄλλων κατὰ τὸ μέγεθος καὶ τὴν ὄψιν.» Ἡ κ. Ἀγασσιζ οὐχὶ ἀνευ λόγου ὑποτίθησιν αὐτὰς βασιλίσσας. Τὸ αὐτὸ παρατηρεῖται καὶ παρὰ τοῖς μεγάλοις ἐρυθροῖς μύρμηξι τῆς Εὐρώπης. Πολλάκις μοι συνέβη, ἀνασκαλεύων τὰς μυρμηκίαις αὐτῶν νὰ εἶρω δύο ἔντομα ὅπως δυσανάλογα κατὰ τὸ μέγεθος τῶν μετ' αὐτῶν. Πάντοτε δὲ τὰ ἔντομα ταῦτα εἶχον πετρυγία. Ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἰουνίου μέχρι τοῦ Αὐγούστου, καθ' ἣν δηλονότι ἐποχὴν συνάπτονται οἱ γάμοι ἐν τῷ ἔθνει τῶν μαύρων μυρμηκῶν, τὰ ἐν λόγῳ ἔντομα ἐφαινοντο εἰς τὴν ἄκρην τῆς μυρμηκίαις ἢ ἐπὶ τῆς κορυφῆς αὐτῆς, ἔμενον ἐπὶ τινὰς στιγμὰς καὶ σχεδὸν πάντοτε εὐρίσκειτο ἐργάτης τις ἢ φύλαξ μύρμηξ, ὅστις τὰ ἐπανέφερεν εἰς τὴν κοινὴν κατοικίαν.

Εἰσὶν ἄρα γε βασιλίσσαι ταῦτα; Ἀγνοῶ, μηδέποτε ἰδὼν τὴν ἐπώασιν τῶν μυρμηκῶν καὶ τὴν παραγωγὴν τῶν σκωλήκων. Ὅπως δὲ ποτε ὅμως μετὰ τινος πιθανότητος δύναται τις νὰ ὑποθέσῃ. Ὅσα περὶ τῶν ἐτησίων γάμων τῶν μυρμηκῶν γινώσκουμεν προέρχονται ἐκ παρατηρήσεων γενομένων ἐπὶ τῶν μαύρων ἢ αἰθιόπων μυρμηκῶν διαφέρει ἄρα κατὰ πολὺ ὁ τρόπος τῆς ἐνώσεως καὶ τῆς παραγωγῆς παρὰ τοῖς ἐρυθροῖς μύρμηξι;

Περὶ δὲ τῶν ἐπιστατῶν ἢ ἀρχηγῶν, περὶ ὧν ποιεῖται λόγος ἡ κ. Ἀγασσιζ, γινώσκουμεν ὅτι παρόμοιόν τι, καθ' ἃ λέγουσι, παρατηρεῖται καὶ παρὰ τοῖς μύρμηξι τῆς Εὐρώπης. Καὶ ἐγὼ μὲν οὐδὲν τοιοῦτό τι ἢ παραπλήσιον εἶδον· διηγούνται ὅμως περιστατικὰ τινὰ, μαρτυροῦντα μάλιστα ὅτι συνεννοοῦνται μεταξὺ τῶν διὰ τῶν κερατίων· ἀλλ' ὁσημέραι ἐλαττοῦται ὁ ἀριθμὸς τῶν πιστευόντων εἰς τὸ δυνατόν τῆς ὑπάρξεως τοιαύτης γλώσσης.

Περὶ δ' ἑτέρου τινὸς εἶδους μυρμηκῶν, τῶν πυρομυρμηκῶν, ἡ κ. Ἀγασσιζ διηγεῖται τὰ ἑξῆς:

«Οἱ μύρμηκες εἰσὶν ἐπιφοβοὶ ὀλετῆρας, τὰ δὲ δῆγματα τοῦ πυρομύρμηκος εἰσὶν ὄντως τρομερά. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι ποτὲ ἐν τῇ καλύβῃ τῆς Ἐσπεράνθης (τῆς φιλοξενούσης με) ἤπλωσα μανδήλια τινὰ, ὅπως στεγνώσωσιν, ἐπὶ τοῦ σχοινοῦ τῆς κρεμαστῆς κλίνης μου· μόλις δὲ ἐδοκίμασα νὰ τα ἀναλάβω καὶ μοι ἐφάνη ὅτι οἱ βραχίονες καὶ αἱ χεῖρές μου ἐβυθίσθησαν ἐντὸς καμίνου. Ἐρρίψα πάντα μακρὰν ἐμοῦ· οὐδὲ ἀνημμένοι ἄνθρωκες θά μοι προὔξενον τσαυτήν δδύνην· παρετήρησα τότε ὅτι οἱ βραχίονές μου ἦσαν κεκαλυμμένοι ἐκ μικρῶν ξανθῶν μυρμηκῶν, ὧν ἔσπευσα ν' ἀπαλλαγῶ. Προσεκάλεσα συγχρόνως τὸν Λωδιγαρὶ (τὸν οἰκοδεσπότην), ὅστις ἀνεκάλυψε στράτευμα δλόκληρον τοιοῦ-

των μυρμηκῶν διερχόμενον διὰ τῆς κρεμαστῆς κλίνης μου ὅπως ἐξέβληθαι διὰ τοῦ παραθύρου παρὰ τὸ ὅποιον ἦν προσδεδεμένη. Μοὶ εἶπε δ' ὅτι ὠδοπόρου οὕτως ἐνίοτε καὶ ὅτι ἂν δὲν τοὺς ταράζωμεν θὰ διέλθωσι μέχρι τοῦ τελευταίου ἐν διαστήματι μιᾶς ἢ δύο ὥρων. Ὅπερ καὶ συνέβη, οὐδένα δ' αὐτῶν ἐπανίδομεν ἔκτοτε. Ἐκ τῆς περιστάσεως ταύτης λαβὼν ἀφορμὴν ὁ ταγματάρχης Κουτίνχο, διηγῆθη ἡμῖν ἀλλόκοτόν τινα συνήθειαν φυλῶν τινῶν ἰθαγενῶν τῆς Ἀμαζονίας. Ὅταν τελῆται γάμος τις, κατὰ τὸ διάστημα τοῦ γαμηλίου συμποσίου ὁ γαμβρὸς ὀφείλει νὰ βυθίσῃ τὴν χεῖρά του ἐντὸς χαρτί-νου σακκιδίου πλήρους πυρομυρμηκῶν. Ἐὰν ἀτάραχος καὶ μειδιῶν ὑποστῇ τὴν φρικτὴν ἐκείνην βάσανον, κηρύσσεται ἄξιος ν' ἀψηφῇ τὰς δοκιμασίας τοῦ γάμου.»

Δ.

ΕΡΓΑΤΑΙ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Υδρας	3,390	Ἐκ μεταφ.	21,215	Ἐκ μεταφ.	27,520
Σπετσών	3,271	Χαλκίδος	961	Καλαμών	452
Κεφαλληνίας	2,789	Ἰθάκης	934	Παξῶν	410
Σύρου	1,962	Ζακύνθου	614	Μεσολογγίου	407
Γαλαξιδίου	1,769	Κυθήρων	603	N. Μιτσέλης	352
Πόρου	1,596	Αἰγίνης	600	Λευκάδος	347
Θήρας	1,579	Πειραιῶς	559	Ναυπλίου	234
Χελίου	1,439	Μήλου	554	Πύλου	214
Κερκύρας	1,300	Μυκόνου	521	Πατρῶν	211
Κύμης	1,093	Σκιάθου	506		
Ἀνδρου	1,027	Σκοπέλου	453		
Μεταφ.	21,215	Μεταφ.	27,520	Τὸ ὅλον	30,147

Τὴν ἀνωτέρω σημείωσιν, ἐμφαίνουσιν κατὰ πατρίδας τὸν ὅλον ἀριθμὸν τῶν ναυτικῶν ἐν Ἑλλάδι, τῶν ἐργαζομένων εἰς τε τὴν ἐμπορικὴν ναυτιλίαν, εἰς τὸ βασιλικὸν ναυτικὸν καὶ εἰς τὰ ἀτμόπλοια τῆς Ἑλλήν. ἀτμ. ἐταιρείας, ἐβρανίσθημεν ἐκ τῆς δημοσιευθείσης ἐσχάτως ἐκθέσεως περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Ναυτ. ἀπομ. ταμείου. Ὁ ἀριθμὸς 30,147 δεικνύει κατὰ μέγιστον ὅρον τοὺς ἐπαγγελλομένους τὰ ναυτικὰ ἔργα. Ἀλλ' ὁλόκληρος αὐτὸς ὁ ἀριθμὸς οὐδέποτε παρίσταται ἐνεργὸς εἰς τὴν ναυτιλίαν· τὸ πολὺ δὲ τὰ δύο τρίτα τοῦ ὅλου αὐτοῦ ἀριθμοῦ τῶν ναυτικῶν ἐργάζονται διηνεκῶς, τὸ δὲ λοιπὸν τρίτον ἔρχεται οἶονε ἐκ περιτροπῆς εἰς τὴν ναυτικὴν ὑπηρεσίαν ἀντ' ἄλλων ἀποχωρούντων. Ὡστε τὸ ποσὸν τῶν σταθερῶς ἐργαζομένων κατ' ἔτος θαλάσσης ἐργατῶν ἀναβαίνει κατὰ μέγιστον ὅρον εἰς 20 χιλιάδας.

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΚΑΝΑΡΙΟΝ

Κατὰ τὸ γαλλικόν.

Εἶνε πολλάκις περὶ ἐργοὶ αἱ ἰδιοτροπίαι τῶν γυναικῶν!

Συχνάκις ὅταν τὴν πρωτάν ἐξηρχόμεθα μετὰ τὴν Ἄνναν εἰς περίπατον, ἐν Παρισίοις, ἐστέκετο αὕτη ἐνώπιον ὅλων τῶν ἐμπορικῶν τῆς ὁδοῦ

δι' ἧς διεδαινόμεν καὶ ἐθαύμαζε τὸν πλοῦτον καὶ τὴν πολυτέλειαν τῶν ὧσων ἐβλεπεν. Ἦθελε τὸ ἐν, ἤθελε τὸ ἄλλο! . . . πότε ἕνα ὥραϊον πῖλον, πότε ἐν φόρεμα, ἐνίοτε ἀδάμαντας, πολ-
λάκις γλυκίσματα. Καὶ ὅμως ὅλαι αὗται αἱ ἐ-
πιθυμιαί ἦσαν στιγμαϊαί, πτερωταί, ἤρχοντο καὶ ἔφευγον, ἐπέτουν ὡς πτηνὰ, ὡς χρυσαλλί-
δες. Μία μόνη ἦτο ἰσχυρὰ καὶ βαθέως ἐντετυ-
πωμένη εἰς τὴν καρδίαν τῆς· ἐπεθύμει ἐν κανά-
ριον, ἐν ὠρισμένον κανάριον, ὃ δὲ εὐτυχὴς κά-
τοχος τοῦ περιποθήτου πτηνοῦ ἦτο ἡ θυρωρὸς
τῆς οἰκίας τῆς.

Ἀφ' οὗ τὴν ἐνυμνεύθην ἡ ἀπαίτησις ἔλαβε
μεγαλητέραν ἀκόμη ἔντασιν. Ἐξήτει πάντοτε
τὸ τόσον ἀγαπητὸν κανάριον. Οἷοσδήποτε ἄλ-
λος θὰ μὲ ἐνόμιζεν εὐτυχὴ ἀκούων ὅτι ἡ σύζυ-
γός μου δὲν μοὶ ἐζήτηι ἄλλο δῶρον παρὰ ἐν κα-
νάριον· ἀλλ' ἡ θυρωρὸς κατ' οὐδένα τρόπον δὲν
ἐνόει νὰ παραχωρήσῃ τὸν πτερωτὸν ψάλτην. . .
καὶ ἐκελάδει τόσον ὥραϊα!

Πρωῖαν τινα τοῦ Ἰουλίου 1830 ἐπαρουσιά-
σθην πρὸς τὴν θυρωρὸν μετὰ θερμὰς παρακλήσεις
τῆς Ἀννας·

— Δὲν κελαδεῖ ἄσχημα τὸ κανάρι σου, Κυ-
ρὰ Πετῇ (οὕτως ὠνομάζετο), τῇ λέγω· ἐπεθύ-
μουν ἐν παρόμοιον διὰ τὴν Ἀνναν. . . εἶναι ὡ-
ραιότατον αὐτό. . . Ποῦ ἤμποροῦσα νὰ εὕρω ἐν
παρόμοιον;

Ἡ θυρωρὸς μὲ ἐξαπέστειλε τὸν δυστυχῆ νὰ ἀ-
γοράσω ἐν εἰς τὴν ὁδὸν δεῖνα, ἀριθμὸς δεῖνα.
Καὶ ἡ Ἀννα ἤθελεν ἐκεῖνο.

— Εἶνε πολὺ μακρὰν, Κυρὰ Πετῇ, αὐτοῦ, ὅ-
που μὲ στέλλεις.

— Πηγαινὼ ἐγὼ νὰ σὰς τὸ ἀγοράσω, ἀπὴν-
τησεν, ἀρχίζουσα νὰ λαμβάνῃ ὑπονοίας.

— Ἀκουσε, Κυρὰ, ἂν διὰ πενήντα φράγκα. . .

— Οὐτε δι' ἑκατὸν, μὲ διέκοψε λέγουσα, νοή-
σασα ποῦ ἔτεινεν ὁ λόγος.

— Καλὰ λοιπὸν, ἑκατὸν. . .

— Ὅχι.

— Ἐκατὸν πενήντα.

— Ὅχι.

— Διακόσια.

— Ὅχι, ὅχι, δὲν τὸ δίδω.

Ἐπέστρεψα κατησχυμένος εἰς τὴν οἰκίαν μου
καὶ ἐδιηγῆθην τὰ γενόμενα εἰς τὴν Ἀνναν.
Ἀλλὰ δυστυχῶς αἱ δυσκολίαι ἐξάπτουσιν ἔτι
μᾶλλον τὰς ἐπιθυμίας. Τώρα πρὸ πάντων ἡ Ἀν-
να ἤθελε τὸ κανάριον τῆς Κυρᾶς Πετῆς.

Τί νὰ κάμω; . .

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐκρήγνυται ἡ ἐπικνάστα-
σις τοῦ Ἰουλίου, ἀνατρέπεται ὁ θρόνος τῶν
Βουρβόνων καὶ φεύγει ἐξόριστος ὁ Κάρολος ὁ δέ-
κατος. Ὁ μαρκήσιος τοῦ Μ., ὅστις καὶ αὐτὸς
κατῴκει εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν, εἰς τὸ κάτω πά-
τωμα, μὴ δυνάμενος νὰ ὑποφέρῃ τὴν ἐξορίαν
τοῦ κυριάρχου του, ἀπεσύρθη μετ' οὐ πολὺ εἰς

τὴν ἐξοχὴν. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν, τὴν δευτέ-
ραν μ.μ. Ὁραν ἡ Κυρὰ Πετῇ, φιλοδοσιακωτάτη
καὶ αὐτῇ, ἐπρόκειτο νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν γηραιὸν
μαρκήσιον.

Τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς Ὁραν πορεύομαι εἰς τὸ
δωμάτιον τῆς θυρωροῦ. Ἐλεῖπεν αὕτη. Στέλλω
τὸν ἄνδρα τῆς νὰ μοὶ ἀγοράσῃ καπνὸν καὶ μένω
μόνος μόνος μὲ τὸ κανάριον! Εἶχον ἐν ἄλλο ἐ-
τοιμον· τὸ ῥίπτω εἰς τὸ κλωβίον, λαμβάνω ἐκεῖ-
νο καὶ . . . τρέχω πρὸς τὴν Ἀνναν. Δύνασαι νὰ
φαντασθῇς, ἀναγνώστα, εἰς ποῖον πέλαγος εὐ-
δαιμονίας εὐρέθη αὕτη!

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἐπανέρχομαι εἰς τῆς θυ-
ρωροῦ καὶ προφασίζομαι ὅτι εἶχον καταληφθῇ
χθὲς αἴφνης ὑπὸ πυρετοῦ καὶ διὰ τοῦτο ἤναγ-
κάσθην δρομαίως νὰ φύγω χωρὶς νὰ περιμείνω
τὸν καπνόν. Μεταξὺ δὲ ἄλλων τῇ λέγω·

— Ἀλήθεια, Κυρὰ, ἔχεις ἀκόμη τὸ κανάρι
σου;

— Ἀκοῦς ἐκεῖ. . .

— Διακόσια πενήντα φράγκα σοῦ δίδω, μοῦ
τ' ἀφίνεις;

— Οὐτε χίλια νὰ μοῦ δώσουν τώρα δὲν τὸ δίδω.

— Διὰ τί;

— Τὸ καυμένο! Ἀφ' οὗτο ἔφυγεν ὁ καλὸς
μας βασιλεῖς, ὁ Κάρολος, δὲν ἐκελάδησεν οὔτε
μία φορὰ!

Σ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΩΝΙΑΝ

Τίς τὴν ψυχὴν μου θὰ ἡμερώσῃ,
τίς εἰς τὸν πόθον μου θέλει δώσῃ
περὰ Ζεφύρου;
τίς εἰς τοὺς τόπους θέλει μὲ φέρῃ,
ὅπου ὁ Μῆλης στιλπνὸς μαρμαίρει
ὡς πλᾶξ ἀργύρου;

Ἐκεῖ γλυκεῖται πνέουσιν αὔραι,
καὶ εἰς τὸ κύμα δονοῦνται μαῦραι
σκιαί πλατάνων·
ἐκεῖ εὐώδης θάλλει μυρσίνη,
ἐκεῖ τὰ πάντα τέρψις, γαλήνη,
πλὴν τῶν τυράννων!

Ἡ τυραννὶς τὴν φρίκην σπείρει,
καὶ τῆς ὥραις φύσεως φθείρει
τὴν ἁρμονίαν·
αὐτὴ μαρναίνεται τὰ κάλλιστ' ἄνθη,
καὶ ἡ πνοὴ τῆς ἐπελυμάνθη
τὴν Ἰωνίαν.

Ἀλλ' ἂν τὰ κάλλη τῆς λαίλαψ τύπῃ,
ὕπὸ τὸ βάρος τῆς ἀνακύπτει
πλέον ὥραϊα·

κ' εἰς τὴν γλυκεῖαν μορφήν τῆς ἔτι
τὸ δουλικὸν τῆς πένθος προσθέτει
θέλητρα νέα.

Οὕτως εἰς ῥόδον πίπτει βαρεῖα
ἡ ὀλούζουσα τρικυμία
μὲ ὄμβρου σάλον·
πλὴν εἰς τὴν ἰσθμὴν ἀνεμοζάλην
ὕπερφηανος ἐγείρει πάλιν
μέτωπον θάλλον.¹

1. Ἰωνὸς Καρυστοῦ.